BOUWEN AAN VERTROUWEN, WERKEN AAN DE TOEKOMST

Bestuursakkoord gemeente Meerssen 2026 - 2030

Sfeervol Meerssen

Lokaal DNA

GDA Meerssen

VVD Meerssen

Meerssen, 18 juni 2026

Coverfoto: Aron Nijs | Ontwerp: Dullens Design

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Leeswijzer 6

1. Leefbare Kernen 8

1.1 Wonen 8
1.2 Gemeenschapsvoorzieningen en sociale cohesie 11
1.3 Veiligheid en openbare ruimte 12

2. Veerkrachtige Gemeenschappen 14

2.1 Zorg en welzijn 14
2.2 Bestaanszekerheid 16
2.3 Jeugd en onderwijs 17

3. Klimaatrobuuste Omgeving 20

3.1 Waterveiligheid en waterbeheer 20
3.2 Groen en landschap 22
3.3 Energie en verduurzaming 23

4. Duurzame Economie 25

4.1 Ondernemersklimaat en citybranding 25
4.2 Toerisme en recreatie 26
4.3 Mobiliteit 28

5. Bestuur 30

5.1 Bestuurlijke verhoudingen en bestuurscultuur 30
5.2 Dienstverlening 31
5.3 Burgerparticipatie en burgerkracht 32
5.4 Regionale samenwerking 33

6. Organisatie en Financiën 35

6.1 Organisatie 35
6.2 Financiën 36

Bijlage 1: Portefeuilleverdeling 38

Bijlage 2: Afkortingenlijst 39

Inleiding

Meerssen is een gemeente met sterke gemeenschappen, betrokken inwoners, een rijk verenigingsleven, een aantrekkelijk landschap en een cruciale ligging in Zuid-Limburg. Deze kwaliteiten vormen het fundament waarop wij de komende jaren verder willen bouwen. Tegelijkertijd staan wij voor belangrijke maatschappelijke opgaven op het gebied van wonen, zorg, leefbaarheid, klimaat, economie en gemeentelijke financiën.

Dit bestuursakkoord beschrijft de koers voor de periode 2026-2030. Het is een akkoord waarin ambitie en realisme hand in hand gaan. Wij kiezen voor een gemeente die vooruit (verder) wil en daarbij oog houdt voor de menselijke maat, de financiële haalbaarheid en de uitvoerbaarheid van beleid. Wij bouwen voort op wat goed gaat, verbeteren wat beter kan en maken duidelijke keuzes voor de toekomst.

Wij realiseren ons dat de afgelopen jaren bestuurlijk niet altijd eenvoudig zijn geweest. Daarom besteden wij bijzondere aandacht aan bestuurlijke stabiliteit, herstel van vertrouwen en een constructieve samenwerking tussen gemeenteraad, college, ambtelijke organisatie, maatschappelijke partners en onze inwoners. Bestuurlijke rust is geen doel op zich, maar een noodzakelijke voorwaarde om resultaten te behalen voor onze inwoners en om onze ambtelijke organisatie door te ontwikkelen.

Met dit bestuursakkoord slaan Lokaal DNA, CDA en VVD gezamenlijk een brug tussen continuïteit en vernieuwing. De samenwerking bouwt voort op de bestuurlijke ervaring en ingezette koers van de afgelopen jaren. Nieuwe perspectieven en ideeën worden toegevoegd om de uitdagingen van de komende bestuursperiode aan te pakken.

Wij realiseren ons dat de uitdagingen waarvoor Meerssen staat niet uitsluitend door de coalitie kunnen worden opgelost. Daarom reiken wij nadrukkelijk alle partijen in de gemeenteraad de hand.

In het proces van totstandkoming van dit bestuursakkoord hebben alle fracties de gelegenheid gekregen om ideeën, voorstellen en aandachtspunten aan te dragen. Niet iedere suggestie heeft uiteindelijk een plaats gekregen in dit akkoord, maar wij hebben bewust gekeken naar voorstellen die bijdragen aan de ontwikkeling van onze gemeente, ongeacht van welke partij deze afkomstig zijn.

Ook gedurende deze bestuursperiode blijven wij openstaan voor goede ideeën en initiatieven vanuit de gehele gemeenteraad. Wij beoordelen voorstellen op hun inhoud en toegevoegde waarde voor Meerssen.

Dit bestuursakkoord staat niet op zichzelf, maar bouwt voort op de koers die de afgelopen jaren samen met gemeenteraad, inwoners, maatschappelijke organisaties en regionale partners is ontwikkeld. Het akkoord bouwt verder op de unaniem vastgestelde Toekomstvisie Meerssen en Omgevingsvisie en op het Uitvoeringsprogramma Woningbouw 2024, de Energievisie 2030, de Woonzorgvisie, het accommodatiebeleid, de diverse beleidskaders binnen het sociaal domein, regionale afspraken binnen de Agenda Zuid-Limburg en overige documenten die richting geven aan de ontwikkeling van onze gemeente.

Wij kiezen nadrukkelijk niet voor het ontwikkelen van nieuwe visies om de visies, maar voor uitvoering van reeds vastgestelde ambities. Waar nodig actualiseren wij beleid, maar de nadruk ligt op realiseren, uitvoeren en zichtbaar resultaat boeken voor onze inwoners.

Om te komen tot een bestuursakkoord dat aansluit bij wat leeft in onze gemeente zijn diverse maatschappelijke partners in de gelegenheid gesteld hun visie, aandachtspunten en ideeën in te brengen. Daarbij is gesproken met onder meer ondernemersverenigingen, buurtnetwerken, de Adviesraad Sociaal Domein Meerssen, woningcorporatie Wonen Meerssen, Stichting Duurzaam Meerssen en andere betrokkenen. Hun inbreng heeft mede richting gegeven aan de in dit bestuursakkoord opgenomen keuzes en accenten.

Wij waarderen hun betrokkenheid en constructieve bijdragen. Hoewel niet iedere opmerking of wens één op één in dit bestuursakkoord is opgenomen, hebben de gevoerde gesprekken mede richting gegeven aan in dit akkoord vastgelegde keuzes.

Ook gedurende de uitvoering van dit bestuursakkoord blijven wij investeren in een open dialoog met inwoners, verenigingen, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Alleen door samen te werken kunnen wij bouwen aan vertrouwen en werken aan de toekomst.

Wij zijn ervan overtuigd dat Meerssen beschikt over alles wat nodig is om de uitdagingen van de komende jaren succesvol aan te gaan. Met dit bestuursakkoord kiezen wij voor een koers van stabiliteit, samenwerking en ontwikkeling. Niet vanuit de waan van de dag, maar vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de toekomst van onze gemeente.

Leeswijzer

Dit bestuursakkoord is opgebouwd rond zes samenhangende thema's die gezamenlijk richting geven aan de ontwikkeling van de gemeente Meerssen in de periode 2026-2030.

Leefbare Kernen richt zich op wonen, voorzieningen, sociale cohesie, veiligheid en openbare ruimte.

Veerkrachtige Gemeenschappen behandelt zorg, welzijn, bestaanszekerheid, jeugd en onderwijs.

Klimaatrobuuste Omgeving beschrijft de ambities op het gebied van waterveiligheid, klimaatadaptatie, natuur, landschap, duurzaamheid en energie.

Duurzame Economie gaat over ondernemerschap, toerisme, recreatie, bereikbaarheid en economische vitaliteit.

Bestuur beschrijft de wijze waarop wij samenwerken met inwoners, organisaties, gemeenteraad en regionale partners.

Organisatie en Financiën richt zich op een professionele organisatie en een gezonde financiële basis voor de gemeente.

De ambities uit dit bestuursakkoord vormen het politieke en bestuurlijke kader voor de komende bestuursperiode. De concrete vertaling naar activiteiten, prestaties en financiële middelen vindt plaats binnen de reguliere planning- en controlcyclus van de gemeente. Daarbij worden de ambities uitgewerkt in beleids- en uitvoeringsplannen en de jaarlijkse begrotingen en wordt over de realisatie gerapporteerd in bestuursrapportages en jaarrekeningen.

Hierbij hanteren wij steeds de uitgangspunten:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wanneer gaan we dat doen?
- Wat mag het kosten?

Niet alle ambities uit dit bestuursakkoord zullen direct volledig zichtbaar zijn in de begroting 2027. Sommige ambities vragen nadere beleidsuitwerking, participatie, regionale afstemming, voorbereiding of externe financiering. Daarom worden verschillende ambities gedurende deze bestuursperiode gefaseerd uitgewerkt en vertaald in de meerjarenbegrotingen en uitvoeringsprogramma's.

Met dit bestuursakkoord
bouwen wij aan vertrouwen en
werken wij aan de toekomst

1. Leefbare Kernen

1.1 Wonen

We gaan de komende jaren voor voldoende betaalbare en passende woningen in Meerssen door inbreiding, herbestemming van leegstaande panden en uitbreiding aan de randen van de kernen. Daarnaast koersen we op sociale cohesie en doorstroming via onder andere startersleningen, sociale woningbouw, innovatieve woonvormen en voorrang voor inwoners met een sociaaleconomische binding.

De gemeente Meerssen is een aantrekkelijke gemeente om te wonen en we zien het als een uitdaging en onze verantwoordelijkheid om dit naar de toekomst toe ook zo te houden. De gemeente heeft een kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwopgave. Het Uitvoeringsprogramma Woningbouw 2024 en de afspraken in het kader van de Woondeal Limburg zijn hierbij richtinggevend. In het uitvoeringsprogramma zijn de ambities opgenomen over de aantallen te realiseren woningen. Het bouwen van voldoende geschikte woningen die aansluiten op de behoefte is onmisbaar om voorzieningen in stand te houden en te realiseren. Daarmee dragen wij bij aan de leefbaarheid en de kwaliteit van de kernen.

Wij geven prioriteit aan inbreiding in de kernen waarbij wij ook kijken naar de herbestemming van leegstaande panden tot woningen. Daarnaast heeft de gemeenteraad met de vaststelling van het Uitvoeringsprogramma Woningbouw 2024 een aantal zoekgebieden aan de randen van de kernen aangewezen voor woningbouw. Deze zoekgebieden zijn ook opgenomen in de in 2025 vastgestelde Omgevingsvisie. Het gaat om:

- Weerterhof Weert, ca. 55 woningen,
- Meerstraat Oost Bunde, ca. 8.000 m^2,
- Meerssen Noord (Lange Raarberg & Op den Beukel), ca. 80.000 m^2 (omvang is vergroot op grond van aangenomen motie),
- Ulestraten Oost (Danielssteeg & tennisvelden e.o.), ca. 60.000 m^2,
- Ulestraten Zuid (Klein Berghemmerweg), ca. 30.000 m^2,
- Eijkskensweg Geulle, ca. drie woningen,
- voormalige papierfabriek Weert, ca. 35.000 m^2.

Voor een aantal van deze zoekgebieden worden gebiedsvisies opgesteld. Deze gebiedsvisies zijn nadere gebiedsgebonden uitwerkingen van de Omgevingsvisie en zijn kaderstellend voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. De visies worden uiteindelijk uitgewerkt en verankerd in het Omgevingsplan.

Naast de bovenstaande zoekgebieden hechten wij ook aan andere gebiedsontwikkelingen, zoals in Rothem (onder andere Pastoor Geelenplein) en in Geulle (Over 't Broek) waarbij de focus ligt op de onderlinge samenhang van wonen en voorzieningen.

Bij woningbouw aan de randen van de kernen is het van belang om voldoende oog te hebben voor de kwaliteit van landschap en waterveiligheid. Klimaat adaptief bouwen is een belangrijk streven. Dit moet in de regelgeving worden opgenomen. Woningbouw moet passen bij elke kern en moet altijd in overleg met de buurt worden gerealiseerd, waarbij ook woningzoekenden een stem hebben.

Het gaat niet alleen om meer woningen maar ook om passende en betaalbare woningen. Het aanbod van woningen moet worden afgestemd op de actuele behoefte. Levensloop bestendig bouwen is een belangrijk doel. Zowel starters, gezinnen als senioren moeten in onze gemeente kunnen (blijven) wonen. De doorstroming van ouderen met grondgebonden woningen naar kleinere woningen en appartementen wordt gestimuleerd. Van belang zijn betaalbare koopwoningen voor onze inwoners waaronder starters. Minimaal twee derde van de nieuwe woningen bestaat uit betaalbare koop en huur, zo is ons streven. Dit is reeds opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Woningbouw 2024.

Voor starters willen wij het instrument van startersleningen blijven inzetten. Wij onderzoeken of de koopprijsgrens kan worden verhoogd zodat meer starters voor zo'n lening in aanmerking komen. Om meer sociale huurwoningen te kunnen bouwen, onderzoeken we de invoering van een vereveningsfonds voor sociale woningbouw. Tevens onderzoeken wij de mogelijkheid om de benodigde grond voor de bouw van sociale huurwoningen via een erfpachtconstructie beschikbaar te stellen aan woningcorporaties waarbij de bouwgrond eigendom blijft of wordt van de gemeente. Ook onderzoeken wij de mogelijkheid of we het instrument van erfpacht ook breder kunnen inzetten, bijvoorbeeld om natuurontwikkeling te stimuleren.

Eén van de instrumenten om de doorstroming te bevorderen is de invoering van een leegstandsbelasting. Dit om langdurige leegstand te ontmoedigen. Daarnaast werken we in samenwerking met woningcorporaties met verhuisvouchers (subsidie) voor kleine gezinnen in (te) grote woningen.

Het is van belang om ook woningen te bouwen die de gemeenschapskracht versterken. Hierbij denken we aan innovatieve woonvormen met meer gezamenlijkheid, zoals hofjes en kleinschalige woonzorg voor senioren en gemeenschappelijk wonen van senioren, jongeren en tijdelijke doelgroepen. Op die manier wordt een bijdrage geleverd aan inclusieve gemeenschappen waarin mensen samen leven, elkaar ondersteunen en gezamenlijk verantwoordelijkheid dragen voor hun

omgeving en gemeenschappelijke voorzieningen. Daarnaast zijn ook flexibele woonoplossingen nodig zoals modulair bouwen, flexwoningen en tiny houses voor verschillende doelgroepen onder wie starters en kwetsbare jongeren. Het opsplitsen van woningen wordt als kans gezien om het woningaanbod beter te laten aansluiten bij de woonbehoefte.

Mensen met een sociaaleconomische binding met onze gemeente dienen goede kansen te hebben op de lokale woningmarkt. Het is immers vanuit het oogpunt van sociale cohesie van belang dat mensen zolang mogelijk in hun eigen kern of de gemeente kunnen blijven wonen. Vandaar dat wij in een huisvestingsverordening willen vastleggen dat 50 % van de beschikbare huurwoningen en betaalbare nieuwe koopwoningen gedurende maximaal drie maanden bij voorrang worden aangeboden aan mensen met een sociaaleconomische binding met onze gemeente. In dit verband hebben wij ook de voorkeur dat statushouders geen voorrang krijgen bij huisvesting. Dit voor zover dat wettelijk mogelijk is. Wij nemen uiteraard wel onze wettelijke verantwoordelijkheid voor de huisvesting van statushouders en ook andere doelgroepen, zoals asielzoekers en Oekraïense ontheemden.

Wij voeren regie op onze bijdrage in de verplichte uitvoering van de Spreidingswet (opvang asielzoekers). Hierbij stemmen wij af binnen de Limburgse Regietafel (LiRT). Wij opteren niet voor grootschalige opvang. Die vorm van opvang belemmert (vaak) de integratie van en het meedoen van asielzoekers in de lokale gemeenschap en creëert afstand van die lokale gemeenschappen tot die opvang. Wij staan voor het onderzoeken van kleine opvanglocaties in de kernen en niet aan de randen daarvan. Deze bespreken met de directe omgeving, consequenties in beeld brengen en checken wie zich wil inzetten in gerichte ondersteuning van asielzoekers. Dat vraagt om inzet van mensen in de directe omgeving. Dat geeft perspectief, vergroot eigenwaarde en zorgt voor een goede landing in de kernen. Dat geeft betrokkenheid en sociale controle. Wij hechten grote waarde aan zorgvuldige participatie van en communicatie met inwoners en betrokkenheid van de gemeenteraad. Daarnaast zijn onder meer veiligheid voor inwoners en asielzoekers en begeleiding van asielzoekers belangrijke aandachtspunten.

Om de kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwopgave voortvarend aan te pakken kijken we of de vergunningverlening kan worden versneld. Bovendien gaan we de kaders van welstand actualiseren. Om woningbouw aan te jagen, willen wij optimaal gebruikmaken van de subsidiemogelijkheden.

Uiteraard is ook effectieve samenwerking essentieel met de diverse stakeholders waaronder woningcorporaties en projectontwikkelaars.

1.2 Gemeenschapsvoorzieningen en sociale cohesie

We willen leefbare kernen behouden door te investeren in toegankelijke gemeenschapsvoorzieningen, verenigingen, evenementen, kunst en cultuur, met ondersteuning voor vrijwilligers en burgerinitiatieven. Daarnaast zijn belangrijk herbestemming van kerken, sterkere buurtnetwerken en snellere ondersteuning en vergunningverlening om sociale cohesie en maatschappelijke participatie te versterken.

De leefbaarheid van elke kern wordt voor een groot deel bepaald door gemeenschapsvoorzieningen waaronder huiskamers. Behoud en versterking van deze voorzieningen is daarom een belangrijk speerpunt. Elke kern moet beschikken over een goed toegankelijke multifunctionele gemeenschapsvoorziening met een passende exploitatie. Hierbij wordt wel maatwerk toegepast per kern. Gemeenschapshuizen en sportaccommodaties moeten voorzien in de behoefte van de inwoners en moeten een breed draagvlak hebben. Hierbij gelden wel financiële randvoorwaarden. Accommodaties dienen duurzaam, goed onderhouden en betaalbaar te zijn. Burgerinitiatieven op het gebied van sport- en ontmoetingsvoorzieningen, zoals het SPOC (Sport, beweging en Ontspanning Centrum) in Geulle, worden financieel en/of ambtelijk ondersteund.

Kerken hadden in het verleden het karakter van gemeenschapsvoorzieningen. Hoewel het religieuze aspect centraal stond, waren kerken ook sociale ontmoetingsplekken. Met de toenemende ontkerkelijking vraagt de toekomst van de meeste kerkgebouwen onze aandacht. Wij ondersteunen de kerkbesturen in hun zoektocht naar een betekenisvolle herbestemming voor de lokale gemeenschap.

De belangrijkste dragers van de gemeenschapsvoorzieningen zijn de inwoners en de verenigingen die er gebruik van maken. Verenigingen zijn ons sociaal kapitaal. We willen de vitaliteit van de verenigingen versterken. Verenigingen dragen actief bij aan de sociale cohesie en maatschappelijke participatie, daarom ondersteunen we verenigingen en hun vrijwilligers. Dit doen we met name door het voeren van een transparant subsidiebeleid dat zich richt op het samenbrengen van inwoners. Hierbij hebben initiatieven die verbinding tussen en (mentale) gezondheid van jongeren en senioren bevorderen bijzondere aandacht. Van belang is dat het proces van subsidieverlening sneller en soepeler verloopt. Wij willen verenigingen ook ondersteunen door hen bij te staan met advies. Het is essentieel om vrijwilligerswerk te waarderen en te faciliteren want vrijwilligers zijn het cement van de samenleving.

Verenigingen organiseren vaak ook evenementen die de identiteit van de kern en de sociale cohesie versterken en die bezoekers uit andere kernen en andere gemeenten aantrekken. Vandaar dat het belangrijk is om evenementen te ondersteunen. De gemeente moet meedenken met de verenigingen hoe deze evenementen mogelijk kunnen worden gemaakt. Verenigingen krijgen bij de gemeente één aanspreekpunt in een evenementencoördinator en/of een verenigingscontactfunctionaris met name voor een snellere en soepelere afhandeling van vergunningaanvragen. Door de gemeente aangewezen locaties voor evenementen nemen wij op in het Omgevingsplan.

Wij willen ook kunst en cultuur stimuleren. Kunst en cultuur zijn belangrijke dragers van de sociale cohesie en identiteit. Daartoe wordt het cultuurbeleid opnieuw bekeken.

De buurtnetwerken mogen niet onvermeld blijven. Zij zijn essentiële schakels tussen de gemeente en de inwoners. Zij weten wat er in de lokale gemeenschap speelt en zijn daarmee belangrijke gesprekspartners voor de gemeente. Wij bezien hoe we een uitbreiding van het aantal buurtnetwerken kunnen stimuleren en hoe wij die evenals andere buurtinitiatieven financieel en ambtelijk blijven ondersteunen. Zij dragen immers bij aan ontmoeting en saamhorigheid.

1.3 Veiligheid en openbare ruimte

Ons doel is de leefbaarheid en veiligheid vergroten door streng op te treden tegen criminaliteit, overlast en ondermijning, terwijl inwoners en ondernemers beter worden voorbereid op digitale dreigingen en crises. Daarnaast zetten we in op zichtbare handhaving, een veilige en toegankelijke openbare ruimte, samenwerking met buurtnetwerken en extra aandacht voor kwetsbare inwoners en crisisbestendigheid.

Een belangrijk aspect van leefbaarheid is veiligheid. Gezien de verschillende vormen van criminaliteit en overlast geven wij prioriteit aan (digitale) veiligheid. Politie en Boa's moeten snel ingrijpen als regels worden overtreden. Fout parkeren en milieuovertredingen, zoals afvaldumping, geluidsoverlast en hondenpoep worden stevig aangepakt. Door gerichte voorlichtingscampagnes en praktische ondersteuning willen wij inwoners en ondernemers weerbaar maken tegen online criminaliteit. Wat betreft ondermijning zetten wij in op bewustwording, vroege signalering en een keiharde aanpak van degenen die de regels overtreden.

Het is van belang om blijvend te investeren in de professionaliteit, uitrusting en taakspecialisaties van de Boa's. De aansturing van de Boa's en de inrichting en prioritering van hun werkzaamheden zijn aandachtspunten. Hun inzet moet flexibel zijn waarbij de focus ligt op overlastlocaties. Bovendien moeten zij aanspreekbaar en zichtbaar zijn voor onze inwoners en ondernemers en

zelf het goede voorbeeld geven. Over de inzet van de Boa's wordt een meerjarenhandhavingsplan opgesteld. Ook de wijkagenten dienen zichtbaar te zijn voor onze inwoners en ondernemers. Samen met de buurtnetwerken willen wij de mogelijkheden onderzoeken voor het instellen van burgerwachten. Daarnaast dienen repressie en preventie hand in hand te gaan.

In samenwerking met de Veiligheidsregio Zuid-Limburg willen wij een actieplan opstellen en uitvoeren om de maatschappelijke weerbaarheid van onze inwoners te vergroten. Het doel is om het bewustzijn onder de inwoners te vergroten zodat ze goed kunnen omgaan met crises zoals een pandemie, een cyberaanval, wateroverlast of uitval van elektriciteit. Hierbij gaat speciale aandacht uit naar kwetsbare groepen. Het versterken van informele netwerken en buurtinitiatieven is cruciaal om de onderlinge hulp en veerkracht binnen de samenleving te vergroten.

Het probleem van in het wild levende dieren die voor overlast zorgen, wordt aangepakt. De veiligheid van onze inwoners en de toegankelijkheid van natuurgebieden voor recreatie staan voorop. De gemeente blijft overleg voeren met de instanties die verantwoordelijk zijn voor de aanpak van de overlast. De insteek hierbij is te komen tot effectieve en duurzame oplossingen die zo diervriendelijk mogelijk zijn binnen deze kaders. Communicatie met onze inwoners met duidelijke handelingsperspectieven is essentieel.

Uiteraard moet de gemeente zelf altijd voorbereid zijn op mogelijke crises en rampen en de helpende hand bieden. Regelmatige oefeningen met netwerken van inwoners horen daarbij. De voorbereiding op crises waaronder wateroverlast heeft onze bijzondere aandacht.

Het vergroten van sociale veiligheid hangt niet alleen samen met de aanpak van criminaliteit en overlast en het bevorderen van bewustwording. Ook onderlinge verbondenheid in een straat of buurt draagt bij aan het vergroten van sociale veiligheid. Daarnaast hangt sociale veiligheid ook samen met de inrichting van de openbare ruimte. Het gaat dan om schone straten en toegankelijke trottoirs, een goede straatverlichting en toezicht. We willen blijven investeren in het beeldkwaliteitsniveau van de openbare ruimte. Meldingen over gebreken in de openbare ruimte moeten snel en zorgvuldig worden afgehandeld. Tevens wordt de staat van onderhoud van de openbare ruimte periodiek gecontroleerd. Wij betrekken inwoners en ondernemers bij herinrichtingsplannen van de openbare ruimte. Ook betrekken we hen meer bij het beheer van de openbare ruimte (zie ook paragraaf Bestuur).

De openbare ruimte moet toegankelijker worden ingericht voor inwoners met hulpmiddelen. Bij elk voorstel tot herinrichting van de openbare ruimte en bouw of renovatie van openbare gebouwen voeren wij een toegankelijkheidstoets uit, in optimale samenwerking met het GOM (Gehandicapten Overleg Meerssen).

2. Veerkrachtige Gemeenschappen

2.1 Zorg en welzijn

Ons streven is het creëren van een inclusieve samenleving waarin kwetsbare inwoners passende zorg, ondersteuning en ontmoetingsmogelijkheden dichtbij huis krijgen, met extra aandacht voor preventie, mentale gezondheid en dementiezorg. Daarnaast zetten we in op een sterke sociale basis, betere samenwerking tussen zorgpartners en toegankelijke, kwalitatieve Wmo-voorzieningen.

Wij streven naar een inclusieve samenleving waarin iedereen kan meedoen. Kwetsbare groepen verdienen bijzondere aandacht. Wij willen dat zij optimaal kunnen deelnemen aan de samenleving. We denken dan aan mensen die zorg behoeven zoals ouderen en mensen met fysieke beperkingen en psychische kwetsbaarheid.

Zorg moet dichtbij in iedere kern beschikbaar zijn in combinatie met wonen. Wij willen daarom voldoende ruimte en randvoorwaarden creëren voor kleinschalige woonzorginitiatieven met voldoende groen. De woonzorgvisie is hiervoor het richtinggevende kader dat wordt vertaald naar uitvoering.

Zorg wordt vaak geboden in de vorm van maatwerkvoorzieningen. Wij willen de voorliggende collectieve voorzieningen versterken en meer sturen van zorg naar welzijn. Dit betekent inzet op gezondheidspreventie, mentale weerbaarheid, ontmoeting en sport en bewegen via programma's als GALA (Gezond en Actief Leven akkoord), IZA (Integraal Zorgakkoord), AZWA (Aanvullend Zorg en Welzijns Akkoord), Regionaal Sport- en Beweegakkoord Zuid-Limburg, IKS (Iedereen Kan Sporten) Zuid-Limburg en het lokale sportakkoord van Meerssen. Een gezonde en duurzame leefomgeving heeft een preventieve werking.

Belangrijke elementen zijn ondersteuning en waardering van mantelzorgers en het versterken van huiskamers en andere ontmoetingsplekken in elke kern om eenzaamheid terug te dringen of te voorkomen. Huiskamers en ontmoetingsplekken kunnen van elkaar verschillen, afhankelijk van behoeftes. Wij ondersteunen en stimuleren initiatieven die gericht zijn op deelname aan het sociale leven.

We onderzoeken de mogelijkheden om de Automaatje-formule ook in de gemeente Meerssen succesvol op te starten. Hiermee brengen vrijwilligers met hun eigen auto minder mobiele dorpsgenoten naar een gewenste locatie. Naast dat dit een praktische oplossing is voor vervoer, helpt het tegen eenzaamheid.

Een sterke sociale basis is essentieel: een gemeenschap waar mensen naar elkaar omkijken, elkaar helpen en waarbij de gemeente voorzieningen faciliteert voor kwetsbare personen en jeugdigen. Daarom willen wij stevig investeren in opbouwwerk.

Een belangrijk speerpunt is omgaan met dementie. Steeds meer mensen krijgen hier zelf dan wel in hun omgeving mee te maken. Wij willen de activiteiten op het gebied van dementievriendelijke gemeente voortzetten en verder uitbreiden. Hiervoor zetten we ook personele capaciteit in voor de coördinatie, samenwerking en uitvoering van beleid. Wij bekijken in hoeverre de nota Durf moet worden geactualiseerd. Dit op basis van een inventarisatie van wat de behoeften zijn met betrekking tot passende zorg.

Zorg, welzijn en gezondheid hangen nauw met elkaar samen. Problemen bij mensen moeten vroegtijdig worden gesignaleerd en met ketenpartners en betrokkenheid van inwoners adequaat worden aangepakt. Een verbetering van de samenwerking tussen informele en formele zorg waarbij problemen integraal worden benaderd, is een belangrijk speerpunt. Uitgangspunt is dat mensen zoveel mogelijk regie behouden over hun eigen leven.

Indien mensen in het kader van de Wmo een beroep doen op maatwerkvoorzieningen om volwaardig te kunnen deelnemen aan de samenleving, dient deze zorg goed toegankelijk te zijn. Huishoudelijke hulp, vervoer en dagbesteding moeten zo snel mogelijk beschikbaar zijn. Wij staan voor een goede dienstverlening waarbij mensen ook keuzevrijheid hebben in zorgaanbieders of kunnen kiezen voor een persoonsgebonden budget (pgb) wanneer dat meer passende zorg biedt.

Wij nemen stevig onze opdrachtgeversrol naar professionele ketenpartners. Ketenpartners dienen transparant inzicht te geven in de behaalde maatschappelijke resultaten en in de relatie tussen deze resultaten en de inzet van gemeentelijke gelden. Bovendien moeten doublures in werkzaamheden tussen ketenpartners worden voorkomen. Zij dienen meer integraal samen te werken waarbij zij hun taken onderling goed afbakenen en onderling afstemmen. In verband hiermee gaan wij meer de nadruk leggen op de relatie opdrachtgever – opdrachtnemer. Daartoe werken we voortaan met inkoop via aanbestedingen op basis van kritische prestatie-indicatoren (kpi's) in plaats van subsidiëring. In dit verband zoeken wij ook samenwerking met andere gemeenten in de regio.

2.2 Bestaanszekerheid

We willen bestaanszekerheid versterken door inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden en armoede en schulden integraal aan te pakken. Daarbij ligt de focus op maatwerk, vroegsignalering, betere dienstverlening en extra ondersteuning voor kwetsbare inwoners en jongeren.

In het streven naar een inclusieve samenleving is bestaanszekerheid belangrijk. Het hebben van betaald werk en het beschikken over voldoende financiële middelen geeft een gevoel van eigenwaarde en is een belangrijke randvoorwaarde om deel te nemen aan de samenleving.

Werk is de beste manier om te voorkomen dat mensen in armoede geraken. Bovendien hebben we op een krappe arbeidsmarkt iedereen nodig. Wij zetten in op het creëren van meer werkgelegenheid in onze gemeente.

Wij willen inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt kansen bieden en samenwerken met bedrijven die dat ook doen. Wij zetten in op betekenisvol werk met ruimte voor persoonlijke ontwikkeling. We bouwen in de regio aan een toekomstbestendig sociaal ontwikkelbedrijf met leer-werkroutes zodat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt hun talenten kunnen ontwikkelen. Daar waar betaald werk (nog) niet mogelijk is, worden mensen begeleid naar een opleiding of vrijwilligerswerk. Maatwerk is hierbij van groot belang.

Alle inwoners met een bijstandsuitkering willen we in beeld houden. Bijstandsfraude wordt opgespoord en aangepakt. Regionale samenwerking moet leiden tot lagere kosten en lasten voor de inwoners en minder bureaucratie. Met de regionale sociale dienst SZMH (Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland) en werkgevers maken we afspraken over concrete resultaten. Ook gaan we onderzoeken hoe we de dienstverlening aan onze inwoners verder kunnen verbeteren en of de huidige constructie van SZMH als centrumregeling moet worden geoptimaliseerd. Dit in relatie tot het totale takenpakket van SZMH. Onze inzet is een snellere en duurzame begeleiding naar werk.

Mensen in armoede hebben vaak te maken met een opeenstapeling van problemen. Hierbij speelt ook een stapeling van kosten voor zorg en ondersteuning een rol. Wij willen een integrale aanpak waarbij zorg, armoedebestrijding en werk & inkomen beter op elkaar worden afgestemd. Hierbij hebben wij bijzondere aandacht voor kinderen/jongeren in armoede. Verenigingen en scholen hebben in dit verband een signaalfunctie.

Mensen die te kampen hebben met armoede maken onvoldoende gebruik van bijstands- of minimaregelingen. Onze inzet is dat gemeente en ketenpartners mensen in armoede beter

bereiken en integrale dienstverlening bieden. Zo kunnen bijvoorbeeld de bibliotheek en de huiskamers een belangrijke rol spelen bij het vergroten van de bekendheid met deze regelingen evenals in het versterken van digitale zelfredzaamheid van kwetsbare inwoners.

Wij willen de vroegsignalering van problematische schulden bij inwoners verder doorontwikkelen. Daarbij hebben wij ook aandacht voor het voorkomen van een mogelijke toename van armoede als gevolg van landelijke maatregelen zoals de wellicht toekomstige verkorting van de WW en de versobering van de WIA (Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen). In dit verband is het van belang dat de gemeente volwaardig lid wordt van de Kredietbank Limburg om meer sturing uit te oefenen op de dienstverlening aan inwoners met problematische schulden.

Wij willen de effecten van het gemeentelijk armoedebeleid zichtbaarder en meetbaarder maken zodat wij een steeds helderder beeld krijgen in hoeverre het aanbod van voorzieningen en regelingen aansluit op de behoeften van mensen in armoede. Indien nodig stellen we het beleid bij.

2.3 Jeugd en onderwijs

Wij willen dat jeugdigen opgroeien in een veilige, gezonde en kansrijke omgeving door te investeren in goed onderwijs, veilige schoolgebouwen, speel- en ontmoetingsplekken en samenwerking tussen scholen, ouders en verenigingen. Daarnaast zetten we extra in op mentale gezondheid, laagdrempelige jeugdzorg, ondersteuning van kwetsbare jongeren en een betere aansluiting tussen onderwijs, wonen en arbeidsmarkt.

De jeugd heeft de toekomst en is daarmee ook bepalend voor de toekomst van onze gemeente. Onze jonge inwoners moeten kunnen opgroeien en zich kunnen ontwikkelen in een gezonde en aantrekkelijke omgeving. In dit verband is het van belang dat elke kern beschikt over een basisschool. In samenwerking met de schoolbesturen spannen wij ons in voor het behoud hiervan. Het Integraal Huisvestingsplan 2021-2035 wordt waar nodig geactualiseerd. Onze gemeenschappelijke inzet samen met het onderwijs is het voorkomen van onderwijsachterstanden. Ieder kind verdient gelijke kansen.

De gemeente heeft op het gebied van onderwijs met name een randvoorwaardelijke rol, namelijk huisvesting. Wij zorgen voor veilige, gezonde en duurzame onderwijsgebouwen met goed geventileerde lokalen, groene schoolpleinen en schoolfruit. Daarnaast zorgen we voor een (verkeers)veilige schoolomgeving. Met betrekking tot het Stella Maris College zetten wij in op een verantwoorde groei, rekening houdende met de financiële mogelijkheden van de gemeente.

Er dienen korte lijnen te zijn tussen school, ouders en gemeente. Wij stimuleren de samenwerking tussen kinderopvang, basisscholen en buitenschoolse opvang. Bovendien investeren wij in programma's en activiteiten op het gebied van taalontwikkeling, digitale geletterdheid, democratische burgerschapsvorming, gezondheid, beweging en klimaatverandering. Hierbij is ook het stimuleren van de Limburgse taal een specifiek aandachtspunt. Ook hechten wij aan een sterke samenwerking met de bibliotheek. In het kader van de WSOB (Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen) stellen we samen met de bibliotheek een meerjarenplan op voor het bibliotheekbeleid.

Wij zorgen voor veilige en aantrekkelijke speelplekken in alle kernen. Jeugdigen moeten elkaar kunnen ontmoeten, reden om in te zetten op laagdrempelige ontmoetingsplekken en jongeren uit te nodigen deze plekken vorm te geven en te beheren. In elke kern moeten er activiteiten zijn, afgestemd op de behoeften van jeugdigen. Verenigingen op het gebied van sport en cultuur moeten een aantrekkelijk aanbod hebben waarmee zij ook jeugdigen bereiken uit gezinnen met lagere inkomens. Wij ondersteunen deze verenigingen, ook met de inzet van het jeugdfonds om de participatie van kansarme jeugdigen te bevorderen. Naast het onderwijs spelen verenigingen immers een belangrijke rol in de ontwikkeling van jeugdigen aangezien zij bij verenigingen vaardigheden aanleren. Verder onderzoeken wij de mogelijkheid om een vakantiepas in te voeren.

Jeugdigen die kampen met problemen dienen op het juiste moment passende hulp te krijgen zonder onnodige doorverwijzingen. Bij jeugdzorg moet prioriteit worden gegeven aan een laagdrempelige gezinsgerichte aanpak, toegankelijk en dichtbij huis en scholen. Wij willen meer aandacht geven aan mentale gezondheid van jeugdigen. Daartoe onderzoeken wij de inzet van multidisciplinaire teams van ketenpartners om te komen tot een integrale aanpak met maatwerk.

Wij willen jongeren in een vroeger stadium ondersteunen en helpen om een volwaardige plek in de maatschappij te vinden. We wachten dus niet tot ze in de geijkte leeftijdscategorie vallen van 18-27 jaar, maar we zijn eerder alert. Een groeiend aantal jongvolwassenen kampt eerder dan voorheen met mentale problemen, schulden en gaan gebukt onder woningnood. Dit maakt jongeren met psychische kwetsbaarheid een niet te onderschatten doelgroep. Mochten jongeren in de bijstand terechtkomen, besteden we extra aandacht hen op weg te helpen door een persoonlijke aanpak. Waar jongeren in de bijstand voorheen moeite hadden om werk te vinden, zien we dat ze tegenwoordig nog niet in staat zijn om te werken. De landelijke trend laat zien dat het aantal jongeren in de bijstand al drie jaar op rij groeit en zij tegenwoordig langer in de bijstand blijven (gemiddeld 25 maanden). Dit zijn alarmerende cijfers waarbij wij als gemeente alles moeten doen om eerder (dus al op de middelbare school) in te zetten op persoonlijke begeleiding.

De gemeente helpt door breder te kijken dan slechts één domein van het leven. Oefenen in zelfstandig wonen onder begeleiding in tiny houses kan een oplossing zijn. Wij zetten als gemeente in op het openen van een Jongeren Informatiepunt. Hiermee bereiken en ondersteunen we onze jongeren beter.

We versterken de samenwerking met ondernemers en mbo- en hbo-instellingen in de regio, zodat onderwijs en arbeidsmarkt beter op elkaar aansluiten.

3. Klimaatrobuuste Omgeving

3.1 Waterveiligheid en waterbeheer

Wij zetten sterk in op waterveiligheid, klimaatadaptatie en schoon water door investeringen in waterbeheer, rioolstelsels, bescherming tegen hoogwater en maatregelen tegen wateroverlast. Daarnaast zijn speerpunten: vergroening, duurzame ruimtelijke inrichting en samenwerking met inwoners, waterschap en andere partners om de leefomgeving klimaatbestendig en gezond te houden.

Waterveiligheid en waterbeheer zijn belangrijke speerpunten die mede bepalend zijn voor de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van de gemeente. Bij het maken van ruimtelijke keuzes worden water en bodem vanaf het begin meegenomen.

Wij zetten onze actieve deelname aan het programma WRL (Waterveiligheid en Ruimte Limburg) voort. Na een lange periode van onderzoek vindt nu uitwerking plaats richting besluitvorming over de beschermingsmaatregelen tegen hoog water van de Geul en zijbeken. Hoewel maatregelen in samenhang met het totale stroomgebied van de Geul moeten worden gezien, is het van groot belang dat bepaalde projecten en maatregelen versneld worden uitgevoerd. Wij denken hierbij met name aan maatregelen met betrekking tot de sifon onder het Julianakanaal en het omliggende gebied van Bunde en Geulle. Wij pleiten voor een zo hoog mogelijk en reëel beschermingsniveau.

Wij gaan het gemeentelijk Waterprogramma actualiseren. Dit programma is gericht op de wettelijke zorgplicht van de gemeente voor afvalwater, hemelwater en grondwater. In dit programma worden de op klimaatadaptatie gerichte projecten/reconstructies opgenomen. Verdere investeringen in het rioolstelsel waarbij gescheiden stelsels voor regenwater en rioolwater worden gerealiseerd, maken hiervan deel uit.

Delen van onze gemeente hebben te maken met grondwaterproblematiek. Nadat de lopende onderzoeken naar de oorzaken van de stijging en de overlast van het grondwater zijn afgerond, moet door de verantwoordelijke instanties worden gewerkt aan doelmatige oplossingen. Hierbij dient ook duidelijkheid te worden verkregen over hoe de verantwoordelijkheden zijn verdeeld tussen de diverse instanties.

Bij Staatsbosbeheer en andere betrokkenen vragen wij aandacht voor het oplossen van het probleem van de afstroom van water uit het Bunder- en Elslooërbos.

Een belangrijk element van waterveiligheid en de gemeentelijke klimaatadaptatiestrategie is preventie. Wij zetten hier sterk op in. Wij willen inwoners meer stimuleren om de afstroming van water van hun percelen te verminderen. Het gaat dan om infiltratie/afkoppeling van regenwater en het ontstenen/vergroenen van de ruimte. In dit verband informeren wij de inwoners welke tuinplanten/struiken/begroeiing veel water opnemen. Daarnaast promoten wij andere maatregelen om wateroverlast tegen te gaan zoals:

- daken die regenwater opvangen en vertraagd afvoeren naar het riool,
- waterdoorlatende verharding,
- wadi's en infiltratievoorzieningen: groenstroken die tijdelijk water opvangen en naar de bodem laten zakken,
- afkoppelpijp: systeem om regenwater direct vanuit de regenpijp de tuin in te leiden.

Wij stimuleren het gebruik van subsidieregelingen van provincie en waterschap voor de aanleg van landschapselementen (graften, heggen) om zo hellingen te vergroenen.

In samenwerking met het Waterschap zetten wij het programma Water in Balans voort. Dit programma richt zich op maatregelen tegen wateroverlast in Meerssen en Ulestraten, waaronder de aanleg van waterbuffers met aandacht voor een goede inpassing in het landschap.

Wat betreft waterbeschermingsmaatregelen blijven wij ons proactief inzetten op het binnenhalen van subsidies.

Naast het voorkomen van te veel water is ook schoon water van belang. Het gaat om schoon afvalwater en drinkwater. Met betrekking tot schoon afvalwater zetten wij de aanpak van riooloverstorten op beken voort. Wij leveren onze bijdrage aan de provinciale drinkwateropgave onder meer door het stimuleren van natuurzones en natuurinclusieve landbouw rondom waterwingebieden.

Wij zetten in op een integrale aanpak van waterkwaliteit, natuur en leefomgeving. Daarbij onderzoeken wij de inzet van groene bufferzones, landschapselementen en waar nodig spuit- en teeltvrije zones langs waterlopen, kwetsbare natuurgebieden en agrarische gronden nabij woningen. Hiermee willen wij niet alleen de leefomgeving en volksgezondheid beschermen, maar waar mogelijk ook bijdragen aan het verminderen van ruimtelijke belemmeringen en bouwbeperkingen in het buitengebied. Duurzaam klimaatadaptief bouwen is onze richting.

3.2 Groen en landschap

We willen een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving creëren door vergroening van kernen, versterking van natuur en biodiversiteit en samenwerking met inwoners en organisaties.

Groen en landschap vormen de basis van onze leefomgeving. Ze zorgen voor verkoeling, vangen water op en maken onze kernen aantrekkelijk om in te wonen. Wij zetten groen daarom actief in om onze gemeente klimaatbestendig, gezond en toekomstgericht te maken. Daarbij houden we balans tussen natuur, landbouw, wonen, parkeren en ondernemen.

Wij versterken de kwaliteit van ons landschap en brengen meer groen terug in straten en pleinen. Dit doen we niet alleen om te voldoen aan normen, maar omdat inwoners dit direct merken in hun leefomgeving. Het vergroenen van straten en pleinen bevordert een gezonde leefomgeving, levert een positieve bijdrage aan het voorkomen van hittestress en heeft een positief effect op de waterafvoer. Wij bevorderen de biodiversiteit met nadruk op inheemse planten en struiken.

Het vergroenen van schoolpleinen heeft onze bijzondere aandacht. Stimuleringsregelingen gericht op het ontstenen en vergroenen van tuinen blijven beschikbaar en worden waar mogelijk uitgebreid.

Wij werken toe naar een sterke basiskwaliteit van natuur en zetten concrete stappen, onder andere via projecten in gebieden zoals het Watervalderbeekdal. Wij doen dit samen met inwoners en organisaties, zoals het Groenplatform en Staatsbosbeheer. Initiatieven uit de samenleving krijgen ruimte en ondersteuning. Vergroening is niet alleen van de gemeente, maar van ons allemaal.

Wij zetten in op schoon en gezond groen waarbij wij ook bijzondere bomen willen toevoegen. We verbeteren luchtkwaliteit, beperken schadelijke stoffen zoals PFAS en zorgen voor bufferzones rond kwetsbare gebieden. Zo bouwen we stap voor stap aan een leefomgeving waar mensen graag zijn en die klaar is voor de toekomst.

3.3 Energie en verduurzaming

We streven naar een samenhangende energietransitie door energiebesparing, lokale opwekking en warmte-alternatieven te stimuleren, met aandacht voor betaalbaarheid, netcongestie en samenwerking in de regio. Daarnaast ondersteunen wij inwoners via het energieloket en zetten we in op verduurzaming van gemeentelijk vastgoed en uitbreiding van het elektriciteitsnet.

De in 2025 vastgestelde Energievisie 2030 is het richtinggevende kader voor onze doelen op het gebied van energie en duurzaamheid. Wij stellen een nieuw uitvoeringsprogramma op voor de periode 2028-2030. Een belangrijk speerpunt is het bevorderen van de warmtetransitie: de overstap van aardgas naar duurzame alternatieven.

De gemeente pakt de opgaven in het kader van de energietransitie actief aan en zo veel mogelijk als een samenhangend geheel. Thema's als netcongestie, woningbouw, energieopslag, warmtevraagstukken en ruimtelijke inpassing zijn niet los van elkaar te benaderen, willen we grip houden op de kosten en uitvoerbaarheid van plannen. We kiezen daarom voor een samenhangende en uitvoerbare aanpak. Daarbij werkt de gemeente samen met partners en regionale initiatieven, zoals het Limburgse energieoverleg (EVI). Onderlinge afstemming en samenwerking tussen gemeenten vindt plaats in de RES (Regionale Energie Strategie)-regio Zuid-Limburg en de deelregio Maastricht-Heuvelland.

In het streven naar energieneutraliteit is het van belang om het energieverbruik te verminderen. We zetten in op isolatiecampagnes en subsidiemogelijkheden voor meer energiebesparingen in woningen. Om onze inwoners en ondernemers hierbij te ondersteunen zorgen we voor een goed bereikbaar energieloket van waaruit gerichte hulp wordt geboden. Hierover communiceren wij onder meer via de buurtnetwerken. Een belangrijke voorwaarde voor verduurzaming is betaalbaarheid voor inwoners en ondernemers. We bekijken de kansen die Verduurzaming op recept kan bieden voor onze inwoners. Als gemeente geven wij het goede voorbeeld door ons gemeentelijk vastgoed waaronder gemeentelijke accommodaties verder te verduurzamen.

Naast het verminderen van het energieverbruik richten wij ons op het bevorderen van lokale energieopwekking en energieopslag. Dit ook met name vanwege de toenemende netcongestie die belemmerend werkt voor met name woningbouw en bedrijven. Daar waar lonend voor inwoners stimuleren we de aanleg van zonnepanelen in samenhang met opslag. We gaan in dialoog met partijen om te bezien of het zonnepark in Ulestraten alsnog kan worden gerealiseerd. Daarnaast onderzoeken wij de mogelijkheden voor kleinschalige lokale opwekking en opslag zoals aquathermie. Hierbij betrekken wij onze inwoners. In regionaal verband onderzoeken wij de mogelijkheden van alternatieve energieopwekking waaronder bijvoorbeeld een SMR (Small Modular Reactor).

Wij oriënteren ons op alternatieve financieringsmodellen voor het realiseren van collectieve zonnecentrales. Doel hiervan is het stimuleren van minder draagkrachtigen om mee te doen. Hierbij denken wij bijvoorbeeld aan garantstelling door de gemeente voor een lening aan de energiecoöperatie EMEC.

Ook willen wij via het energieloket inwoners met zonnepanelen adviseren hoe om te gaan met de afschaffing van de salderingsregeling.

We stellen een warmteprogramma op waarbij we samen met de inwoners van twee geselecteerde buurten toewerken naar een alternatieve warmtevoorziening voor aardgas. Dit als pilot voor de overige buurten. De ervaringen van de pilots vormen belangrijke informatie voor de vervolgaanpak.

De Stichting Duurzaam Meerssen is een belangrijk kennis- en adviesplatform. Wij willen de samenwerking met deze stichting op goed niveau voortzetten.

In verband met de uitbreiding van het elektriciteitsnet werken wij mee aan de toevoeging van trafohuisjes. Wij zorgen ervoor dat die op logische plekken worden gerealiseerd, goed ingebed in de openbare ruimte.

4. Duurzame Economie

4.1 Ondernemersklimaat en citybranding

Wij streven naar een sterk en aantrekkelijk ondernemersklimaat door minder regeldruk, snellere vergunningverlening en investeringen in leefbare centra, voorzieningen en bedrijventerreinen. Daarnaast zetten we in op citybranding, samenwerking met ondernemers en versterking van de lokale economie, bereikbaarheid en innovatie.

Een sterke lokale economie begint in onze kernen. Ondernemers zorgen voor werkgelegenheid, levendigheid en voorzieningen die essentieel zijn voor het dagelijks leven in onze gemeente. Daarom creëren we een ondernemersklimaat waarin ruimte is om te ondernemen, duidelijkheid bestaat en initiatief wordt beloond. We maken het ondernemers makkelijker. Vergunningen worden sneller en voorspelbaar afgehandeld. Ondernemers krijgen één duidelijk aanspreekpunt en weten waar ze aan toe zijn. We onderzoeken hoe we regeldruk kunnen verminderen en zorgen ervoor dat plannen niet blijven liggen maar worden uitgevoerd.

Voorzieningen zoals winkels, horeca en lokale diensten zijn cruciaal voor de leefbaarheid van onze kernen. We zetten actief in op behoud en versterking van deze voorzieningen. Leegstand, met name in het centrum van Meerssen, pakken we gericht aan. Waar buiten het kernwinkelgebied van Meerssen functies definitief verdwijnen, maken we ruimte voor nieuwe combinaties van wonen, werken en voorzieningen, zodat gebieden levendig blijven. We regelen dat in het Omgevingsplan.

Wij stellen een uitvoeringsagenda economie op met specifieke projecten en maatregelen. Om een goed ondernemersklimaat te bevorderen zorgen we voor effectieve lokale stimuleringsregelingen, zoals subsidies voor startende ondernemers, starterskredieten en subsidies voor businesscases van zowel startende als bestaande ondernemers. Ook wordt gedacht aan een ondernemersfonds om gezamenlijke initiatieven van ondernemers mogelijk te maken. Daarin besteden we extra aandacht aan social return en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Wij willen de samenwerking met de ondernemersverenigingen intensiveren.

Een belangrijk speerpunt is citybranding. Citybranding is een strategische keuze die de herkenbaarheid en aantrekkingskracht van Meerssen als gastvrije gemeente in het hart van Zuid-Limburg versterkt. Met onze rijke historie, het groene landschap, de sterke verenigingscultuur, het aantrekkelijk woonklimaat en de centrale ligging tussen Maastricht en Valkenburg bouwen we aan een herkenbaar profiel voor inwoners, bezoekers, ondernemers en andere overheden. Samen met lokale partners waaronder de ondernemersverenigingen zetten we in op meer zichtbaarheid, trots en verbinding, met centraal het unieke karakter van Meerssen en haar kernen.

Het centrum van Meerssen is een belangrijke economische en sociale plek. We investeren in de kwaliteit van de openbare ruimte, versterken de verblijfskwaliteit en zorgen voor een aantrekkelijk en levendig kernwinkelgebied. Hierbij zetten wij in op de komst van een A-supermarkt dan wel een andere food of non-food publiekstrekker. De weekmarkt blijft een belangrijke drager van het centrum.

Wij zorgen voor een gelijk speelveld voor alle ondernemers. Waar gebruik wordt gemaakt van de openbare ruimte of collectieve voorzieningen, is het niet ondenkbaar dat hiervoor naar redelijkheid een financiële bijdrage wordt geleverd. Opbrengsten zetten we gericht in voor het versterken van de kwaliteit van de kernen en het ondernemersklimaat, in afstemming met ondernemers.

Wij investeren in toekomstbestendige bedrijventerreinen en geven ruimte aan innovatie en nieuwe vormen van ondernemen, zoals circulaire initiatieven en innovatieve vormen van landbouw. Daarbij kijken we per kern wat nodig is en sturen we op kwaliteit en gebruik. Wij bekijken de mogelijkheden van flexibele werklocaties zoals pop-ups, co-workingspaces en vergaderfaciliteiten.

Voor een goed ondernemersklimaat hechten wij aan een goede bereikbaarheid en voldoende parkeergelegenheid (zie ook paragraaf Mobiliteit). Op die manier faciliteren we de winkel- en horecasectoren.

4.2 Toerisme en recreatie

We willen het toerisme versterken door bezoekers langer in Meerssen te laten verblijven via aantrekkelijke kernen, recreatieve routes, overnachtingsmogelijkheden en samenwerking met de regio Maastricht-Heuvelland. Daarbij kiezen we in samenspraak met bewoners en ondernemers voor kwalitatief en kleinschalig toerisme dat de leefbaarheid, lokale economie en voorzieningen versterkt.

De gemeente Meerssen ligt op een unieke scharnierpositie tussen Maastricht en het Heuvelland. Waar anderen concurreren, kiezen wij ervoor om deze positie bewust te benutten. We maken van onze gemeente een plek waar bezoekers vanzelf terechtkomen, verblijven en terugkomen.

Wij zetten daarom in op een duidelijke verschuiving: van passeren naar verblijven. Bezoekers willen we verleiden om onze kernen te bezoeken. Dat vraagt om kwaliteit, samenhang en een aantrekkelijk aanbod. We zetten actief in op de realisatie van een hotel binnen de gemeente Meerssen. Dit is een strategische stap om het verblijf van bezoekers te verlengen en de lokale economie en voorzieningen te versterken.

Wij organiseren onze toeristische structuur rond de kernen. Wandel- en fietsroutes worden niet alleen door de gemeente geleid, maar actief verbonden met onze dorpen, horeca, erfgoed en voorzieningen. Met duidelijke bewegwijzering, QR-codes bij objecten en logische aansluitingen zorgen we dat bezoekers vanzelf in onze kernen terechtkomen en daar gebruik maken van het aanbod. De wandel- en fietsroutes haken ook aan bij het grensoverschrijdende RivierPark Maasvallei. Wij promoten en versterken thematische routes zoals kunst- en wijnroute.

Aansluiten op de kracht van de regio is een belangrijk speerpunt. Door samen te werken met Maastricht en het Heuvelland liften we mee op bestaande bezoekersstromen, in plaats van daartegen te concurreren. We positioneren onze gemeente als logische schakel in deze regionale beleving. Met een eigen profiel gebaseerd op rust, kwaliteit en authenticiteit.

Wij kiezen voor toerisme dat onze kernen versterkt in plaats van belast. Dat betekent: kwaliteit boven kwantiteit, kleinschaligheid waar nodig en duidelijke keuzes in wat wel en niet past. Evenementen, cultuur, erfgoed en wijngaarden zetten we gericht in als dragers van deze ontwikkeling. Met betere afstemming, promotie en zichtbaarheid, onder andere via een gezamenlijke evenementenkalender.

Wij ondersteunen horeca, verblijfsrecreatie zoals campings en B&B's en andere toeristische ondernemers met ruimte voor ontwikkeling waar dit past bij de omgeving. Toerisme moet bijdragen aan levendige kernen en een aantrekkelijk voorzieningenaanbod voor inwoners én bezoekers.

Om extra middelen te kunnen inzetten voor de versterking van het toerisme en de cultureel-fysieke kwaliteit van de kernen willen wij in samenspraak met de ondernemers de toeristenbelasting meer in lijn brengen met het regionaal gemiddelde niveau. Er is een wisselwerking tussen toerisme en de kwaliteit van de kernen: toerisme versterkt de leefbaarheid en sterke kernen maken onze gemeente aantrekkelijker voor bezoekers.

4.3 Mobiliteit

We richten ons op veiligheid door verkeersknelpunten in de kernen stapsgewijs aan te pakken, 30 km zones fysiek in te richten en prioriteit te geven aan routes bij scholen, zorglocaties en ondernemers. Daarnaast stimuleren we fietsgebruik via veilige fietsroutes en nieuwe stallingen en werken we aan betere bereikbaarheid met openbaar vervoer.

Voor de ontwikkeling van onze leefbaarheid en de lokale economie is een goede bereikbaarheid essentieel. Op het gebied van mobiliteit zijn veiligheid, duurzaamheid (onder andere minder uitstoot en vergroening), bereikbaarheid en verkeersleefbaarheid (minder hinder) de centrale thema's. Wij willen graag dat in de kernen inwoners meer gebruikmaken van de fiets.

In overleg met omwonenden gaan wij de verkeersveiligheid op diverse (doorgaande) wegen in de kernen verbeteren. Verkeersknelpunten worden stap voor stap aangepakt met een zo breed mogelijk draagvlak. Belangrijke speerpunten zijn:

- aanleg van de randweg en tussentijdse oplossingen in Ulestraten,
- herinrichting van de Houthemerweg in Meerssen,
- aanpak van de verkeersproblemen in Rothem met prioriteit voor Klinkenberg,
- aanpak voorrangssituaties Meerssen-West en Humcoverstraat,
- herinrichting Bunderstraat in Meerssen,
- kruispunt Hussenbergstraat – Cruisboomveld in Geulle,
- Prinses Ireneweg in Bunde.

Vooruitlopend op de aanleg van de randweg in Ulestraten onderzoeken we welke maatregelen op korte termijn kunnen worden genomen om de verkeersveiligheid in de omgeving van de Burgemeester Visschersstraat en Don Boscostraat in Ulestraten te vergroten. Dit doen we in overleg met het buurtnetwerk Ulestraten en omwonenden.

De bestaande grondwallen in Ulestraten rondom een deel van het tracé van de randweg worden opgehoogd. Insteek blijft om werk met werk te maken. Nu de aanleg van de randweg langer op zich laat wachten, wordt onderzocht hoe we deze ophoging kunnen realiseren door mogelijk gebruik te maken van vrijkomende gronden bij ontwikkelingen op Aviation Valley bij Maastricht Aachen Airport. Hierover gaan we actief in gesprek met de betrokken partijen op Aviation Valley en het omgevingsfonds Limburg dat eerder een financiële bijdrage voor dit project heeft toegezegd.

Wij zetten in op een meer herkenbare, veilige en uniforme weginrichting. Daar waar momenteel een maximumsnelheid geldt van 30 km per uur gaan wij de wegen fysiek daarop inrichten. Zo willen we het gewenste rijgedrag bevorderen en het risico op snelheidsovertredingen zoveel mogelijk beperken. Daartoe stellen wij een nieuw wegcategoriseringsplan op.

Onoverzichtelijke kruispunten willen wij door herinrichting aanpakken. Tevens zetten wij technische hulpmiddelen in waaronder smileys en spiegels. Wij geven prioriteit aan de verkeersveiligheid rondom basisscholen, bij zorgcentra en seniorencomplexen. Daarnaast hechten wij aan een goede bereikbaarheid van ondernemers. Voor een optimale bereikbaarheid van het centrum van Bunde en Meerssen willen wij de verkeersstromen opnieuw beoordelen. In dit verband stellen wij een verkeerscirculatieplan op.

Werkzaamheden aan wegen en de daarmee samenhangende omleidingsroutes worden bijtijds gecommuniceerd naar inwoners en ondernemers.

Wij herijken het parkeerbeleid. Het betaald parkeren is en blijft afgeschaft. Daarnaast willen wij de handhaving met betrekking tot fout parkeren intensiveren. In het kader van het nieuwe beleid stellen wij een nieuw parkeerfonds in. Bij de bouw van nieuwe woningen dienen realistische parkeernormen te worden gehanteerd. Desondanks zal parkeren op eigen terrein niet altijd lukken gezien de woningbouwambitie. Er zullen dan extra parkeerplaatsen moeten worden aangelegd in de openbare ruimte. Woningbouwontwikkelaars leveren hieraan een financiële bijdrage.

Wij stimuleren het fietsverkeer door veilige fietsroutes en parkeervoorzieningen zoals het realiseren van een veilige fietsenstalling met e-laadvoorziening op onder meer de Markt in Meerssen en het St. Agnesplein in Bunde. Stallingen die beschikbaar zijn voor alle soorten fietsen. Waar nodig kijken we ook naar andere locaties voor het realiseren van veilige fietsenstallingen. Met Rijkswaterstaat voeren wij overleg over het gebruik en de inrichting van de jaagpaden in het belang van de fietser.

Wij voeren actief overleg met Arriva en ondersteunen de buurtbus Geulle met het oog op een goede bereikbaarheid van de gemeente met het openbaar vervoer.

Voor de gemeentelijke organisatie stellen wij een mobiliteitsplan op om het gebruik van openbaar vervoer en fiets door de medewerkers te stimuleren.

Bij Prorail dringen we aan op spoedige plaatsing van de geluidsschermen langs de spoorweg in Bunde.

5. Bestuur

5.1 Bestuurlijke verhoudingen en bestuurscultuur

Van belang is een stabiel en betrouwbaar bestuur dat werkt aan herstel van vertrouwen in een goede samenwerking en rolverdeling binnen gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie.

Wij staan voor een stabiel, helder, betrouwbaar en betrokken bestuur. Wij zetten in op herstel en verbetering van de onderlinge verhoudingen binnen de gemeenteraad en tussen de gemeenteraad, het college, de ambtelijke organisatie en de griffie. Dit is essentieel voor een stabiele, bestuurskrachtige gemeente. Daartoe willen wij het in 2025 door de gemeenteraad vastgestelde plan van aanpak 'Ja, er is perspectief' uitvoeren. Het uitgangspunt van dit plan van aanpak is herstel van vertrouwen, versterking van samenwerking en verduidelijking van rollen en verwachtingen.

In het proces van de uitvoering van het plan van aanpak dat onder de verantwoordelijkheid valt van het presidium wordt een aantal elementen ter overweging meegenomen:

- een vertrouwenspersoon voor raadsleden,
- duidelijke integriteitsafspraken waarbij de rollen en de processen voor iedereen helder zijn,
- mediation tussen raadsleden,
- regelmatig formeel en informeel overleg van de gemeenteraad waarbij formele reflectiemomenten worden ingebouwd,
- stimuleren van debat op inhoud in de gemeenteraad: samen met elkaar debatteren om tot betere besluiten te komen,
- stimuleren van tijdige afstemming binnen de gemeenteraad over moties en amendementen om debat en besluitvorming te bevorderen,
- gezamenlijk gedragen verwachtingen binnen de gemeenteraad formuleren over de rol van de burgemeester en dit betrekken bij het opstellen van de profielschets voor een nieuwe kroonbenoemde burgemeester,
- herijking en naleving van gedragsregels bij het gebruik van sociale media.

Wij willen de verbinding binnen de gemeenteraad en tussen gemeenteraad en college bevorderen met respect voor ieders rol en positie. Wij baseren de relatie tussen coalitie en oppositie op inhoud. Wij willen bekijken hoe vanuit de gemeenteraad meer feedback kan worden gegeven op uitvoeringsplannen van het college. In het licht hiervan bezien wij nader de invulling van het stelsel van themabijeenkomsten / beeldvormende bijeenkomsten, oordeelsvormende raadsbijeenkomsten en besluitvormende raadsvergaderingen om te komen tot een beter samenspel en effectievere samenwerking. Een voorbeeld is het indienen van technische vragen voorafgaand aan de oordeelsvormende raadsbijeenkomsten.

Voor een goed samenspel tussen gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie is een goed functionerende kleine driehoek (burgemeester, raadsgriffier en gemeentesecretaris) van essentieel belang. De kleine driehoek is namelijk de drager van de bestuurscultuur. Een vernieuwde kleine driehoek die werkt aan herstel van vertrouwen, duidelijkheid en rolvastheid is een noodzakelijke voorwaarde voor een stabiele en bestuurskrachtige gemeente en daarmee om te komen tot de benoeming van een nieuwe kroonbenoemde burgemeester. Wij streven naar deze benoeming in het eerste kwartaal van 2027.

De omvang van de griffie dient te worden afgestemd op de taken die de griffie in Meerssen moet uitvoeren. Dit takenpakket wordt door de gemeenteraad vastgesteld.

5.2 Dienstverlening

De gemeente Meerssen moet een dienstbare en transparante organisatie zijn die inwoners en ondernemers centraal stelt en duidelijk communiceert over wat wel en niet kan. De dienstverlening wordt toegankelijker gemaakt met eenvoudige taal, digitale ondersteuning, mogelijke spreekuren in de kernen en snellere vergunningprocedures via lichtere toetsingscategorieën.

Wij streven naar een dienstbare gemeente die luistert, ondersteunt en transparant handelt. Een gemeente die denkt en handelt vanuit de leefwereld en behoeften van inwoners en ondernemers. Wij geven naar onze inwoners en ondernemers duidelijker aan wat we wel en niet kunnen. Als iets niet kan, leggen wij helder uit waarom.

Dienstverlening is gebaseerd op het principe 'ja, tenzij'. De gemeentelijke organisatie denkt mee met onze inwoners en ondernemers en ondersteunt hen bijvoorbeeld door een duidelijk aanspreekpunt en hulp bij vergunningen en subsidies. De gemeente staat niet tegenover haar inwoners maar naast hen. Daar waar mogelijk wordt de regeldruk verlaagd en vergunningverlening vereenvoudigd.

De dienstverlening dient begrijpelijk en toegankelijk te zijn. Met begrijpelijke communicatie door gebruik van eenvoudige taal. De toegankelijkheid moet zowel digitaal als fysiek zijn waarbij digitale dienstverlening het uitgangspunt is. Digitale dienstverlening is eenvoudig, overzichtelijk en gebruiksvriendelijk met persoonlijk contact waar nodig. Voor wat betreft de fysieke toegankelijkheid onderzoeken we of er ook spreekuren kunnen worden gehouden in de verschillende kernen. We stellen een visie op dienstverlening op die richting geeft aan hoe inwoners en ondernemers centraal staan en hoe ondersteuning toegankelijk en samenhangend wordt georganiseerd.

Wij willen de processen voor vergunningverlening indelen in categorieën van zwaarte van toetsing. Bepaalde categorieën van vergunningaanvragen vereisen slechts een beperkte toetsing en kunnen daarmee sneller worden afgehandeld.

In het kader van transparante dienstverlening en heldere communicatie hanteren wij ook als uitgangspunt dat beleidsplannen vergezeld gaan van uitvoeringsplannen. Dit geldt sowieso bij regionale beleidsplannen. Het is immers van belang om concreet te maken wat bepaald beleid betekent voor onze inwoners.

Wij willen structureel lering trekken uit de signalen van inwoners over hun ervaringen met de gemeentelijke dienstverlening. Dit om de kwaliteit van de dienstverlening continu verder te verhogen.

5.3 Burgerparticipatie en burgerkracht

De gemeente wil inwoners, ondernemers en organisaties actief betrekken bij beleid en besluitvorming door meer participatie, samenwerking en ondersteuning van burgerinitiatieven en buurtnetwerken.

Alleen gezamenlijk met onze inwoners kunnen wij zaken realiseren voor onze gemeente, gebaseerd op behoeften en op draagvlak. Wij handelen vanuit het principe van gezamenlijkheid: inwoners, verenigingen, ondernemers, vrijwilligers, ambtenaren en bestuurders die samen verantwoordelijkheid dragen, ieder vanuit hun eigen rol. Wij streven naar gemeenschapszin en samenwerking aan gemeenschappelijke doelen, niet vanuit regels maar vanuit resultaat.

In de lokale samenleving is veel deskundigheid aanwezig die beter moet worden benut. Wij willen inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties dan ook beter betrekken bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van beleid. Zij moeten aan de voorkant worden meegenomen en ook één heldere terugkoppeling krijgen over hoe hun inbreng is verwerkt. Inwoners, ondernemers en

maatschappelijke organisaties moeten vooraf weten wanneer zij invloed hebben, welke ruimte er is om mee te denken en welke status hun inbreng heeft. De mate van participatie is gerelateerd aan de maatschappelijke gevolgen van het betreffende onderwerp. Het actief betrekken van jongeren bij plannen die hun leefomgeving raken, heeft onze bijzondere aandacht. We onderzoeken of we nieuwe vormen van participatie kunnen gebruiken, zoals bijvoorbeeld de Gemeentepeiler-app.

In lijn met de Wet versterking participatie op decentraal niveau stellen wij een nieuwe participatieverordening op waarin ook het uitdaagrecht wordt opgenomen. Met het uitdaagrecht krijgen inwoners en maatschappelijke organisaties de mogelijkheid om gemeentelijke taken over te nemen of anders te organiseren binnen afgesproken kaders en spelregels. Inwoners krijgen hiermee rechtstreeks zeggenschap en verantwoordelijkheid over de inzet van budgetten voor verbetering van de directe leefomgeving. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan taken op het gebied van het beheer van de openbare ruimte.

Wij zorgen voor goed overleg met buurtnetwerken en andere gremia waarin inwoners krachten bundelen. Wij geven ruimte en ondersteuning aan burgerinitiatieven. In dit verband hechten wij ook aan voortzetting van de goede samenwerking met de adviesorganen van de gemeente met name de Adviesraad Sociaal Domein Meerssen en de Stichting Duurzaam Meerssen.

5.4 Regionale samenwerking

Meerssen moet regionaal samenwerken aan gezamenlijke opgaven, maar wil waar mogelijk taken zelfstandig blijven uitvoeren vanuit de eigen kracht.

De gemeente zoekt de samenwerking op met andere gemeenten in de regio vanuit haar eigen sterkte. Daar waar mogelijk voert de gemeente taken eigenstandig uit. Waar dit nodig en beter is, beleggen we taken regionaal.

Wij werken actief samen met andere gemeenten aan opgaven met een regionaal karakter. Hierbij denken we met name aan de opgaven die voortvloeien uit de Agenda Zuid-Limburg. Het gaat dan om het versterken van de brede welvaart op regionale schaal. In dit verband werken we samen in de Stichting Samenwerking Zuid-Limburg. Deze richt zich momenteel met name op de regiodeals waarin wij participeren.

Bij regionaal beleid is het van belang dat de lokale adviesraden vanaf het begin van het proces actief worden betrokken.

Bij de samenwerking in gemeenschappelijke regelingen speelt het aspect van democratische legitimiteit. Wij onderzoeken hoe de democratische controle van de gemeenteraad op gemeenschappelijke regelingen kan worden vergroot. Vanuit het oogpunt van effectiviteit spreekt het voor zich dat wij hierin de samenwerking opzoeken met andere gemeenten aangezien een dergelijk onderzoek gezamenlijk moet worden opgepakt. Samen met andere gemeenten willen wij sterker sturen op de doelen van de verbonden partijen.

6. Organisatie en Financiën

6.1 Organisatie

We willen een professionele, toekomstbestendige en maatschappelijk betrokken organisatie creëren door te investeren in medewerkers, minder afhankelijk te worden van externe inhuur en integraal samen te werken. Daarnaast zetten we in op innovatie, AI, een veilige werkomgeving en betere voorbereiding op crises en cyberincidenten.

Wij investeren in onze medewerkers en in de doorontwikkeling van onze organisatie. Wij willen medewerkers sterker verbinden aan onze organisatie en onze gemeenschap, zodat zij inwoners, verenigingen en ondernemers beter kennen en begrijpen. Wij willen een aantrekkelijke werkgever zijn met aandacht voor ontwikkeling, flexibiliteit en een goede balans tussen werk en privé. Meerssen moet een gemeente zijn waar mensen met trots werken, wonen en bijdragen aan de gemeenschap. Wij investeren in vakmanschap, ontwikkeling en doorgroeimogelijkheden van onze eigen medewerkers en bouwen de externe inhuur af. Wij willen namelijk hiervan minder afhankelijk zijn. Wij oriënteren ons op de mogelijkheden om aan te sluiten bij RichtingZuid om talentvolle trainees in te zetten.

Wij staan voor een veilige en professionele werkomgeving in een cultuur van vertrouwen. Wij geven ruimte aan de medewerkers om hun vakmanschap te tonen, advies te geven en te handelen vanuit wat maatschappelijk verstandig is. Wij bevorderen professionaliteit en samenwerking in de gemeentelijke organisatie. Tevens onderzoeken wij hoe nieuwe technologieën zoals bijvoorbeeld AI medewerkers kunnen ondersteunen, administratieve lasten kunnen verminderen en dienstverlening verbeteren.

Veel opgaven op het gebied van wonen, zorg, leefbaarheid en veiligheid hangen met elkaar samen en vragen om samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie. Daarom versterken wij integraal en domein overstijgend werken waarbij door de verschillende disciplines meer projectmatig en opgavegericht wordt samengewerkt. Doel hiervan is versnelling van processen. Het is van belang om te sturen op deze integrale samenwerking. Hierbij is de relatie tussen lijnverantwoordelijkheid en integrale verantwoordelijkheid een belangrijk aandachtspunt. Tevens willen we de lijnen tussen beleid, uitvoering en ondersteuning verkorten en kennis en ervaring zowel binnen de organisatie als in de samenleving beter benutten. Wij bouwen verder aan een organisatie die zichtbaar, benaderbaar, wendbaar en toekomstbestendig is en die is gericht op de samenleving. Voor de doorontwikkeling van de organisatie is bestuurlijke rust en stabiliteit van belang.

Verder werken we aan bedrijfscontinuïteitsplannen en vergroting van het bewustzijn onder medewerkers om als organisatie goed voorbereid te zijn op verstoringen in de processen als gevolg van cyberincidenten, maatschappelijke onrust of uitval van systemen.

6.2 Financiën

Ons doel is de lokale lasten voor inwoners en ondernemers zo laag mogelijk te houden door kritisch te kijken naar uitgaven, efficiënter te werken en nieuw beleid vooral te financieren door oud beleid af te bouwen. Tegelijkertijd streven we naar een financieel gezonde en toekomstbestendige gemeente met betaalbare tarieven en ondersteuning voor verenigingen en maatschappelijke organisaties.

Speerpunt is het beperken van de lokale lasten voor inwoners en ondernemers. Daarbij beoordelen wij de ontwikkeling van de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing in samenhang. Deze belastingen en heffingen bepalen immers gezamenlijk wat inwoners aan de gemeente betalen, met dien verstande dat huurders geen OZB betalen.

Incidentele financiële meevallers worden als eerste benut om de druk op gemeentelijke lasten voor alle inwoners te verlagen. Wij heroverwegen daarnaast de huidige systematiek van de afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Is er structurele ruimte in de meerjarenbegroting, ook rekening houdende met duidelijkheid van het Rijk over het nieuwe 'ravijnjaar' 2028, dan bevriezen wij het huidige OZB-tarief. Dat tarief willen we sowieso niet (extra) verhogen, enkel uitsluitend indexeren op basis van de inflatie. Ook gemeenten worden geconfronteerd met inflatie en stijgende kosten.

Wij kijken kritisch naar de posten in onze huidige begroting om onnodige ruimte en reserveringen weg te nemen. Overschotten uit het verleden bieden daarbij waardevolle inzichten. De algemene reserve, mede opgebouwd uit deze overschotten, gaan wij maximaal inzetten binnen de ruimte van wet- en regelgeving. Ook dit voorkomt onnodige lastenverzwaring via de OZB.

Nieuw beleid financieren we op de eerste plaats door verouderd of minder effectief beleid af te bouwen, en dus niet door extra lastenverzwaring voor inwoners en ondernemers. Hierbij willen wij tevens bezien hoe wij meer gebruik kunnen maken van subsidieregelingen van andere overheden. Is een belastingverhoging onverhoopt toch noodzakelijk, dan moet helder en uitlegbaar zijn welke maatschappelijke meerwaarde daar tegenover staat.

Financiële middelen moeten op een verantwoorde, transparante en rechtvaardige wijze worden ingezet ten behoeve van de samenleving. Daarbij maken wij scherpe keuzes, met prioriteit voor concrete verbeteringen die inwoners direct merken. Wij blijven sturen op kostenbeheersing en efficiëntere werkprocessen en blijven zeer kritisch op externe inhuur.

Tegelijkertijd moeten al onze keuzes passen binnen de ambities van deze bestuursperiode en bijdragen aan een gezonde, toekomstbestendige financiële positie van de gemeente. Daarom kiezen wij voor deze evenwichtige en financieel scherpe koers waarin realisme, betaalbaarheid, voorspelbaarheid en verantwoordelijkheid centraal staan.

Tenslotte zetten wij in op passende legestarieven voor niet-commerciële organisaties zoals verenigingen en stichtingen. Daarnaast spannen wij ons maximaal in om ervoor te zorgen dat verenigingen oud papier kunnen blijven inzamelen als belangrijke inkomstenbron.

Bijlage 1: Portefeuilleverdeling

Burgemeester Jacques Niederer (1 fte):

- Wettelijke taken
- Openbare orde en veiligheid
- Bestuurlijke (regionale) samenwerking
- Handhaving
- Juridische zaken
- Communicatie
- Informatisering en Automatisering (I&A)
- Facilitaire zaken
- Inkoop
- Ontwikkelingshulp/-samenwerking
- Opvang (Oekraïense) ontheemden
- Spreidingswet

Lokaal DNA

Wethouder Bjorn Molling,
1e locoburgemeester, (1 fte):

- Financiën
- Ruimtelijke ordening
- Openbare ruimte en beheer
- Gedenkparken
- Gebiedsontwikkeling
- Wonen
- Grondzaken
- Wegen
- Parkeren
- Verkeer en Vervoer
- Maastricht Aachen Airport

Wethouder Raymond Scheepers,
2e locoburgemeester, (0,8 fte):

- Personeel en organisatie
- Onderwijshuisvesting
- Gemeentelijke accommodaties en gebouwen
- Sport en bewegen
- Speeltuinen en speelplekken
- Milieu
- Evenementen en -vergunningen
- Subsidiebeleid

CDA

Wethouder Louk Bongarts,
3e locoburgemeester, (0,75 fte):

- Economie
- Toerisme en recreatie
- Natuur en landschap
- Water
- Dieren
- Duurzaamheid
- Energie
- Erfgoed en monumenten
- Kunst en cultuur

VVD

Wethouder Maarten Cobben,
4e locoburgemeester, (0,75 fte):

- Burgerparticipatie
- Dienstverlening
- Gezondheid
- Welzijn
- Huiskamers
- Jeugd
- Arbeidsmarkt
- Inkomen
- Armoede en schuldhulpverlening
- Inburgering
- Bibliotheek
- Citybranding

Bijlage 2: Afkortingenlijst

AI	Artificial Intelligence (kunstmatige intelligentie)
AZWA	Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord
B&B	Bed & Breakfast
Boa	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
ca.	circa (ongeveer)
CDA	Christen-Democratisch Appèl
EMEC	Eerste Maastrichtse Energie Coöperatie
e.o.	en omgeving
EVI	Limburgs Energieoverleg
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GOM	Gehandicapten Overleg Meerssen
hbo	hoger beroepsonderwijs
IKS	Iedereen Kan Sporten
IZA	Integraal Zorgakkoord
km	kilometer
kpi's	Kritische Prestatie-Indicatoren
LiRT	Limburgse Regietafel
m²	vierkante meter
mbo	middelbaar beroepsonderwijs
OZB	Onroerendezaakbelasting
PFAS	poly- en perfluoralkylstoffen
PGB	Persoonsgebonden budget
QR-code	Quick Response-code
RES	Regionale Energiestrategie
SMR	Small Modular Reactor
SPOC	Sport- en Ontmoetingscentrum Geulle
St.	Sint (zoals in St. Agnesplein)
SZMH	Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland
VVD	Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WRL	Waterveiligheid en Ruimte Limburg
WSOB	Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen
WW	Werkloosheidswet

Gemeente Meerssen
Markt 50 | 6231 LS Meerssen
info@meerssen.nl | Meerssen.nl